

KOOSTÖÖ

GEORG MALVIUSEGA

Noorte Hääl

26.3.89

EILE õhtul avanes «Estonia» teatris eesriie ameerika helilooja Jerry Bocki muusikali «Viiuldaja katusel» esietendus. Kas selle loo pealkiri paneb meie teatrikülastaja õlgu kehitama? Julgeks arvata, et 1964. aastal valminud erakordselt lavaeduka muusikali mitmed raadio kaudu tuntuks saanud meloodiad (nagu «Sunset, sunrise...») pakuvad tulevastele saalisistujatele palju äratundmisõhmu.

Kuivõrd «Estonia» teatris seda muusikali siiani on tuntud, sellest rääkisime operilavastaja Neeme Kuningaga, kes on «Viiuldaja» lavastusega seotud mitme kandi pealt: lavastaja assistendina, libreto ja laulutekstide kaastõlkijana ning ka osatäitjana (Reb Perchik). Neeme Kuninga teada on meie teatri- ja muusikainimeste ringkonnas seda lugu noodi- ja kirjapildis tuntud alates 60-ndate aastate teisest poolest, mil ka Georg Ots unistas publiku ette astuda peaosalise Tevye rollis. Kahjuks vaid unistuseks see Georg Otsa soov jäigi...

HUVI «Viiuldaja» vastu «Estonias» võib pidada ka natuke kõmuliseks, leidis Neeme Kuningas, kuna tükis puudutatakse teemasid, millest rääkimine oli meil pikka aega tabu. See on muidugi aina suurendanud kiusatust tuua «Viiuldaja» «Estonia» lavale.

Rolle on muusikalis oma kolmkümmend, neist pooltes on rakendatud noored lauljad — nii konservatooriumi üliõpilased kui ka juba iseseisvat teatriteed alustanud.

MUUSIKALI LAVASTAJA GEORG MALVIUSE MOTTED TÖÖST NOORTEGA: «Nelja aasta jooksul, mil ma õpetasin Helsingi Teatriakadeemias, said mulle selgeks kaks asja. Esiteks: kui tahtakse, et kasvaks peale uus põlvkond lauljaid, näitlejaid, lavastajaid, pidagu eelmise põlvkond oma kohuseks anda noortele kogu oma tarkus, mis tal on. Minu põlvkonna ülesanne on seda tõde endale teadvustada.

Teiseks: inimestele hariduse andmine on väga tõsine töö. Oluline on anda oma õpilastele ka üks osa oma isiksusest ja üks osa oma südamest.

Selle lavastuse puhul arvan, et mõnelele noortele võis olla koostöö minuga raske, sest ma olen kangekaelne lavastaja. Tahan, et noored areneksid ka kui inimesed, mitte ainult kui näitlejad. Igas olukorras näitan ma üles austust oma lavastuse osatäitjate suhtes, aga ka vastu nõuan neilt sama.»

Mida on andnud noortele osatäitjatele koostöö lavastaja Georg Malviusega?

LYDIA ROOS (HODEL): «Pea suureks vedamiseks, et teatritee on mind kokku viinud Georg Malviusega. Tagantjärele mõeldes tundub, et kui Malvius valis endale osatäitjaid, siis pööras ta tähelepanu iseloomujoontele, mis oleksid tegelaskujul ja selle kehastajal ühised. Kõik, mis on Hodelis, ei käi küll päris täpselt minu kohta, kuid tunnen, et miski meid ühendab. See ühendus annab pinna, kust edasi liikuda, mille kallal edasi töötada.

Malvius on väga tark ja aus lavastaja. Ta leiab üles kõik näitleja vead, ka need, mille peale ise üldse ei tule, räägib neist avameelselt nii algaja kui teeneka lavakunstnikuga.

Töö on olnud äärmiselt intensiivne, raske ja huvitav. Ma ei vahetaks seda mitte millegi vastu vaatamata sellele, et lisaks kaheksa- kuni kümnetunnisele tööpäevale teatris jätkub rolli peale mõtlemist ka koju. Tuleb ju oma osatäitmist õigustada. Praegusel hetkel, täna, homme, ma tean, mis on õnn, sest ta on mul käes! Õnn ongi niimoodi, tõeliselt professionaalselt töötada.

Koostöö Malviusega on mulle õpetanud ka teistsugust lähenemist muusikalile. Selle žanri spetsiifikale vastav koolitus meil lauljatel kahjuks puudub.

Oleme saavutanud lavastajaga tõelise loomingulise kontakti. Minu nüüd välja õel-

dud salasooviks jääb veel kunagi temaga kohtuda.

See muusikal on pannud mind eriliselt suhtuma juudi rahvusesse kui oma esivanemate tavasid ja rahvuslikku väärikust hoidvasse. Siit ka sõnum eesti rahvale.»

ANNIKA TÖNURI (TZEI-TEL): «See on minu esimene suur roll «Estonia» teatris. Kõik, mida kogesin proovide perioodil, oli minu jaoks igati uus ja väga mitmetahuline. Aga Georg Malviuse kohta võin öelda: olen väga õnnelik, et mul oli võimalik töötada niisuguse kaliibriga lavastajaga.»

UKU JOLLER (MENDEL): «Kui ooperikooris laulmine välja arvata, siis Mendeli rolliga teen peaaegu esimesi iseseisvaid samme «Estonia» lavale. Georg Malviuse näol puutun esmakordselt kokku lavastajaga, kes mõnes mõttes meenutab Boriss Pokrovskit. Mida on andnud mulle Georg Malvius? No mida kõike võib meisterlavastaja algajale näitlejale üldse anda...»

JAAN-VILLEM SIBUL (MOTTEL): «Proove on tehtud maksimaalse pingega. Lauljatele ajas asja veel raskemaks see, et «Viiuldaja katusel» on suures osas draamatükk. Aga mulle meeldib «kapitalistidega» koos töötada, sest nad tunnevad oma ala. Nii lavastaja kui ballettmeister Juhani Rytkölä teavad viimse pisiasjani, mida nad täpselt tahavad.

Arvan, et palju annab lavastusele juurde tegelaste ja nende kehastajate ligikaudnegi ealine vastavus.

Kuigi «Viiuldaja katusel» tegevus toimub nii ajas kui ruumis meist päris kaugel, on see väga seostatav Eesti ajaloo sõlmpunktidega. Esietendus oli küüditamiste päeval — ka selles näen ma jumala sõrme, kui nii võib öelda.»

Arvamusi kogus
EVELIN NORMET